

[Handelsministeren.]

mærkning, at der maaske kunde være Tale om, at Banker og andre Institutioner, der her kom i Betragtning, kunde være tilbøjelige til at give de Oplysninger, kunde mene sig gaaet for nær ved at skulle give Oplysninger, som de mente, det var til Skade for dem at give. Jeg tror ikke, dette Forhold vil indtræde, jeg haaber det i hvert Fald ikke. Men det er jo muligt, at man kan finde en anden Form for denne Bestemmelse, som naturligvis ikke er af den Art, at man ikke kan røre ved den; den har jo ikke noget med selve Grundlaget for Bankens Virke at gøre i den Forstand, at man ikke kan ændre, hvad der staar i den, og jeg skal være villig til at drøfte hele dette Spørgsmaal med Udvalget.

Det ærede Medlem Hr. Krag mente ogsaa, det var uheldigt, at Bestyrelsen, saaledes som Lovforslaget er formuleret, eventuelt slet ikke fik nogen Indfyldelse paa Ændringer i Reglementet, idet det under visse Omstændigheder kunde blive saaledes, at det var Repræsentantskabet, der alene bestemte dette, naturligvis med Ministeriets Tilslutning. Jeg skal ikke gøre nogen Indvending mod, at dette Forhold formes paa en klarere og bedre Maade, hvis der er Mulighed for at opnaa Overenskomst.

Jeg har udtalt mig om det Spørgsmaal, som det ærede Medlem Hr. Krag sluttede med, og som ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte sig om, nemlig hvorvidt det var foreneligt med Samfundets Interesser, at Staten, samtidig med at den overtog Nationalbanken, ogsaa beholdt den store Erhvervsbank Den danske Landmandsbank. Jeg maa nu sige, at det undrer mig noget, at dette Spørgsmaal rejses ved denne Lejlighed, og navnlig at det rejses fra Venstre, for det forekommer mig, at hele den Renteesænkningspolitik, som Venstre er gaaet stærkt ind for, netop opfordrer til, at man ikke saadan uden videre overgiver en allerede af Staten erhvervet Bank til fri privatkapitalistisk Udnyttelse. Man kan indvende mod Forholdet, som det er nu, at Staten ikke har saa forfærdelig megen Indfyldelse paa Landmandsbankens Ledelse, fordi hele Forholdet Landmandsbanken vedrørende jo er ordnet ved Loven af 1928. Men at det skulde være en speciel Opgave for Venstre nu at kræve denne Bank solgt til den private Kapital til fri Udnyttelse i enhver Henseende, det staar for mig som en Gaade, og det kan ikke rime sammen med de Betragtninger, der Gang paa Gang er gjort gældende fra Ven-

stres Side med Hensyn til Renteesænkningsspørgsmaalet. Hvis endda Forholdet var det, at man kunde bebrejde Staten, Regeringen, kunde bebrejde mig, at jeg havde grebet ind i Landmandsbankens Forhold paa en for Staten og Samfundet skadelig Maade, saa var der dog et Grundlag for en Diskussion om hele Problemet. Men det har jeg aldrig hørt noget om! Jeg forstaar ikke, at der kan være knyttet nogen Samfundsinteresse til at faa Landmandsbanken, Landets største Bank, solgt nu, den Bank, som Staten har maattet ofre saa kolossale Beløb paa, og gennem hvilken Staten dog nu har en Mulighed for at indtjene noget af sit Tab igen.

Det er min Opfattelse, at Bankvæsen ikke skal sidestilles med almindelige Erhvervsvirksomheder. Pengevæsenet, Bankvæsenet bør være ordnet saaledes, at de paagældende Institutioner tjener Samfundet og ikke først og fremmest den privat investerede Kapital. Derfor maa jeg sige, at det bedrøver mig, at man saa skarpt, som Tilfældet har været, fra Venstres Side kræver dette Forhold ordnet, samtidig med at Nationalbankens Forhold ordnes. Jeg maa da ogsaa sige, at da Landmandsbankloven blev vedtaget i 1928, var der delte Meninger om, hvorvidt dette Salg skulde finde Sted saaledes, som man nu kræver det. I Betænkningen hedder det:

„Det er, som det fremgaar af Bestemmelsen om, at Aktierne vil være at afhænde, Ordningens Formaal, at Banken skal overgaa til at være en privat Bank med en af Statsmagten uafhængig Ledelse, men der har inden for Udvalget været afvigende Opfattelser med Hensyn til, hvor hurtigt Afhændelsen af Aktierne bør søges gennemført.“

Der faldt Udtalelser af tilsvarende Art, endda skarpere, under selve Behandlingen. Men endelig bør man ikke glemme, at den Tid, vi nu lever i, er en helt anden end den, da Landmandsbankens Forhold endeligt ordnedes i 1928, og jeg kan ikke forstaa, at man nu saa skarpt rejser dette Spørgsmaal, thi jeg kan ikke se, hvilke Samfundsinteresser der derved skulde kunne tjenes. Man kan da til syvende og sidst altid faa Landmandsbankens Aktier solgt; det er da ikke noget, der saadan er paakrævet i den Grad, at dersom man ikke faar disse Bankaktier solgt nu, saa sker der noget ganske forkasteligt. De kan sælges i Dag, og de kan sælges i Morgen, og hvorfor i Alverden skal man være saa forhippet paa at faa disse Aktier solgt til Privatkapitalens Udnyttelse? Det vilde dog under alle Om-